

> Raadsvoorstel

Besluitvormende raad: 4 juli 2019

Datum verzending: 28 mei 2019

Onderwerp:

Jaarstukken 2018 en ontwerpbegrotingen 2020 van de gemeenschappelijke regelingen Alescon, GGD, GKB, WPDA en Publiek Vervoer

Voorstel:

1. De jaarstukken 2018 van Alescon, GGD, GKB, WPDA en Publiek Vervoer voor kennisgeving aannemen.
2. Voor de ontwerpbegrotingen 2020 van de GKB, GGD, WPDA en Publiek Vervoer geen zienswijze indienen.

Inleiding:

In 2015 heeft de raads werkgroep gemeenschappelijke regelingen een advies uitgebracht over de wijze van beoordeling en advisering van de jaarstukken en de ontwerpbegrotingen. Het was de wens van de raad om het advies van de raads werkgroep te volgen. Dit is in 2016 voor het eerst gedaan, tot tevredenheid van de raad. Wij volgen daarom nu dezelfde werkwijze en procedure voor de voorliggende jaarstukken 2018 en de ontwerpbegrotingen 2020 van de gemeenschappelijke regelingen Alescon, GGD, GKB, WPDA en Publiek Vervoer. De jaarstukken van de gemeenschappelijke regelingen worden ter kennisname aan de raad voorgelegd. De ontwerpbegrotingen van de gemeenschappelijke regelingen moeten voor een zienswijze aan de raad worden voorgelegd (art. 35 Wet gemeenschappelijke regelingen). De ingediende jaarstukken en ontwerpbegrotingen zijn door ons beoordeeld en waar wij dat nodig achten van een advies voor een zienswijze voorzien.

Wijzigingen van begrotingen van gemeenschappelijke regelingen moeten ook voor een zienswijze aan uw raad worden voorgelegd.

Voor de gemeenschappelijke regelingen in het fysieke domein krijgt de raad een afzonderlijk voorstel.

1. Alescon

1.1 Jaarrekening en Jaarverslag 2018

Algemeen

Het Dagelijks Bestuur heeft in de vergadering van 29 maart 2019 de jaarstukken 2018 van Alescon behandeld en voorlopig vastgesteld.

De gemeenschappelijke regeling (GR) Alescon is vanaf 1 januari 2019 niet meer operationeel maar in liquidatie en zal gedurende het boekjaar worden ontbonden. Alescon is vanaf dit moment opgesplitst in een noordelijk deel (gemeenten Aa en Hunze, Assen en Tynaarlo) en een zuidelijk deel (gemeenten De Wolden, Hoogeveen en Midden-Drenthe). Het noordelijk deel van Alescon is per 1 januari 2019 geïntegreerd in de GR Werkplein Drentsche Aa, waarmee er nu één uitvoeringsorganisatie voor de Participatiewet is ontstaan voor de genoemde gemeenten.

Inhoud/Beleid/kwaliteit

Het jaarverslag van Alescon laat zien hoe Alescon in 2018 gepresteerd heeft. Hieronder wordt een aantal zaken nader toegelicht.

- Als gevolg van de rechterlijke uitspraak in de zaak tussen FNV en Alescon is het aantal interne dienstbetrekkingen van Alescon met ruim 300 toegenomen (tabel 1 op pagina 10). Werknemers die eerst in dienst waren bij AwerC flex bv zijn nu, op basis van de uitspraak, in dienst getreden bij Alescon zelf. Het aantal mensen in begeleid werken categorie a is als gevolg hiervan afgenomen naar nul.
- In 2018 zijn er in totaal 85 Sw'ers uitgestroomd. De belangrijkste reden hiervoor is pensionering.
- Het ziekteverzuim is met 17,8% erg hoog. Dit is waarschijnlijk deels gerelateerd aan de "relatief" lange periode van onzekerheid over de toekomst van Alescon.
- De Belastingdienst doet, naar aanleiding van de rechterlijke uitspraak in de zaak met het FNV, zelfstandig onderzoek. Als de belastingdienst uit hun onderzoek concludeert dat er sprake is geweest van feitelijk werkgeverschap van Alescon in de periode van 2013-2017 dan is sprake van een nadelig verschil in af te dragen premies sociale verzekeringen. Op 20 december 2018 heeft de Belastingdienst een (pro forma)naheffingsaanslag opgelegd over het jaar 2013, om hun rechten zeker te stellen. Tegen deze naheffingsaanslag heeft Alescon bezwaar gemaakt. Indien de belastingdienst na het onderzoek een rechtszaak start en de rechter oordeelt dat de claim terecht is, leidt dat tot extra kosten voor de gemeenten. Dit is voor 2018 allemaal nog niet aan de orde maar kan in de loop van 2019 gaan spelen.

> Raadsvoorstel

- Pensioenfonds PWRI heeft in een brief (2018) laten weten zich het recht voor te behouden om eventueel ook een claim in te dienen bij Alescon naar aanleiding van de uitspraak in de zaak met het FNV. Tot op heden zijn er door hen geen stappen ondernomen.

Financieel

Het resultaat van Alescon is in 2018 uitgekomen op € 3,3 miljoen negatief. Dit is een beter resultaat dan de begrote € 4,7 miljoen negatief. Dat komt met name door een fors hogere rijksbijdrage dan begroot en heeft ertoe geleid dat er een minder hoge gemeentelijke bijdrage nodig was.

Gemeentelijke bijdrage Assen

De gemeentelijke bijdrage van de gemeente Assen aan Alescon in 2018 bedroeg € 1,439 miljoen, hiervoor was in de actuele begroting € 1,564 opgenomen. In het kader van de ontvlechting van Alescon is een solidariteitsbijdrage van € 2 miljoen afgesproken voor de Zuidelijke gemeenten. Deze zal geheel uit de binnen Alescon bestaande reserves (€ 1,79 mln. bestemmingreserve en algemene reserve van € 478.000) kunnen worden voldaan. Er is dus geen sprake meer van een contante bijdrage vanuit de Noordelijke gemeenten aan de Zuidelijke gemeenten.

Governance

De accountant heeft een goedkeurende verklaring gegeven voor de getrouwheid van de jaarrekening 2018 van Alescon. Ten aanzien van de rechtmatigheid van de jaarrekening is een verklaring met beperking gegeven in relatie tot enkele door Alescon ingekochte diensten. Deze diensten hadden, strikt formeel, Europees in 2018 aanbesteed moeten worden. Vanwege de op handen zijnde splitsing van Alescon per 1 januari 2019, is er in 2018 bewust de keuze gemaakt om in een drietal gevallen af te wijken van de aanbestedingswetgeving. Dit met goedkeuring van het bestuur en na raadpleging van de accountant. Als er niet was afgeweken dan had dit mogelijk tot gevolg dat de ontvangende entiteiten (WPDA en Stark) belast werden met afspraken uit het verleden waar ze zelf geen invloed op uit konden oefenen. Of het had kunnen leiden tot forse kostenverhogingen doordat de looptijd van contracten een zeer geringe duur hadden.

1.2 Begroting 2020

Alescon heeft geen begroting 2020 meer.

2. Gemeentelijke Gezondheidsdienst Drenthe (GGD):

2.1 Jaarrekening en Jaarverslag 2018

Inhoud/Beleid/kwaliteit

In het jaarverslag geeft de GGD haar activiteiten en resultaten over 2018 weer.

De ambities en inzet op het gebied van gezondheid en de sociale veiligheid voor de inwoners van Drenthe worden steeds zichtbaarder. Zo zijn in 2018 landelijke actieprogramma's als 'Kansrijke Start' en 'Geweld hoort nergens thuis' gelanceerd.

De visie 'Samenwerken aan gezondheid' uit 2016 is in 2018 verder vertaald naar en uitgevoerd binnen de programma's beschermen, bewaken, bevorderen, jeugd en additioneel. Onder het laatste programma valt ook Veilig Thuis Drenthe (VTD).

In de jaarrekening verantwoordt de GGD per programma over wat is bereikt, wat zij daarvoor gedaan heeft, welke trends men ziet en wat het financiële resultaat is geweest.

Financieel

Resultaat: De GGD Drenthe heeft het jaar 2018 afgesloten met een positief resultaat van € 174.000. Dit is 0,7% van de begrotingsomvang (€ 25 miljoen). Dit bedrag wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Resultaatsbestemming: Dit resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Deze reserve bedraagt na deze toevoeging 4,7% van de jaarbegroting van het basistakenpakket. Bestuurlijk is aangegeven deze reserve geleidelijk op te hogen naar 5% van de begrotingsomvang van het basistakenpakket en hiermee een buffer te hebben voor het opvangen van evt. risico's.

Het is voor GR'en uit oogpunt van continuïteit niet noodzakelijk grote reserves aan te houden. De deelnemende gemeenten staan immers wettelijk garant voor tekorten. Vanuit het oogpunt van begrotingsstabiliteit bij de deelnemende gemeenten is het echter zeker aan te bevelen een vermogensbuffer aan te houden, om afwijkingen in het resultaat (ten opzichte van de begroting) zelfstandig op te kunnen vangen. De grens van 5% wordt over het algemeen gezien als toereikend om korte termijn risico's goed te kunnen pareren.

Eind 2018 was de omvang van de algemene reserve 2,6% van de kostenomvang.

> Raadsvoorstel

De gemeentelijke bijdrage van Assen bedroeg € 2.314.517 (excl. VTD), wat past binnen de afgesproken financiële kaders. De gemeentelijke bijdrage aan Veilig Thuis Drenthe is in 2018 € 585.624.

Governance

De jaarstukken zijn voorzien van een goedkeurende verklaring voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid van de accountant.

2.2 Begroting 2020

Beleid/kwaliteit/inhoud

De GGD heeft de beleidsvoornemens voor 2020 beschreven in de Kaderbrief 2020. Hierop hebben de gemeenten de mogelijkheid gehad om zienswijzen in te dienen. In de begeleidende brief bij de jaarstukken reageert de GGD op deze zienswijzen.

De beleidsdoelstellingen van de GGD betreffen de uitvoering van de wettelijke taken publieke gezondheidszorg, jeugdgezondheidszorg, openbare geestelijke gezondheidszorg en Veilig Thuis Drenthe, zoals ook opgenomen in het visiedocument 'Samen werken aan gezondheid'. Met de begroting 2020 blijft de GGD verder werken aan de ingezette koers van deze visie en de ontwikkelingen zoals geschetst in de kaderbrief.

De ambities van de GGD in het begrotingsjaar 2020 zijn terug te vinden op pagina 4 en 5. Op deze pagina's zijn de hoofdpunten uit deze begroting opgenomen.

Financieel

De belangrijkste financiële wijzigingen ten opzichte van de begroting 2019 zijn:

- de indexering van 3% voor loon- en prijscompensatie is conform Kaderbrief;
- het Rijksvaccinatieprogramma is aangepast en de belangrijkste wijziging is dat het de vaccinaties voor Meningokokken typen A, C, W, Y (Men ACWY) zijn opgenomen;
- de begroting voor de taak Veilig Thuis Drenthe is aangepast zodat de nieuwe en gewijzigde taken kunnen worden uitgevoerd. Onzekere factor hierbij is de instroom van nieuwe meldingen en adviesvragen. In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een stijging van respectievelijk 10 en 25% (o.b.v. een landelijk formatiemodel). Onzeker is of dit voldoende is, aangezien we niet de instroom als gevolg van de nieuwe en gewijzigde taken kunnen voorspellen.

In de begeleidende brief bij de jaarstukken geeft de GGD meer informatie over de ontwikkelingen Veilig Thuis Drenthe.

De kosten worden conform de gemeenschappelijke regeling naar rato van het aantal inwoners aan de gemeenten doorbelast. De bijdrage per inwoner bedraagt € 9,80 in 2020.

De gemeentelijke bijdrage voor Assen is als volgt opgebouwd:

• Basistaken	
- Progr. Jeugd	€ 1.843.520
- Huisvestingskosten consultatiebureau's	€ 74.189
- Overige	€ 663.217
-	€ 2.580.926
• Veilig Thuis Drenthe:	€ 808.627
• Totaal:	€ 3.389.553

De totale bijdrage voor de basistaken past binnen de gemeentelijke kaders en de meerjarenraming. De bijdrage Veilig Thuis Drenthe wordt gefinancierd vanuit het Jeugd budget.

Governance

Het huidige beleid, de uitvoering van de wettelijke taken, wordt gecontinueerd.

Waarbij we risico's zien voor Veilig Thuis Drenthe als gevolg van de uitvoering van de nieuwe en gewijzigde taken.

> Raadsvoorstel

3. Gemeentelijke Kredietbank (GKB)

3.1 Jaarrekening en Jaarverslag 2018

Algemeen

Organisatieontwikkelingen: effecten strategische herijking

In december 2017 is de herijking strategische visie GKB 2018-2020 vastgesteld met daarin de volgende punten.

- Geleidelijke afbouw DVO-gemeenten. Dvo gemeenten zijn niet deelnemende gemeenten in de GKB die een contract sluiten met de GKB met betrekking tot hun dienstverlening. De afbouw vindt plaats op basis van uitfasering van de lopende contracten. Dat betekent dat in beginsel de contracten met de niet deelnemende gemeenten niet worden voortgezet. Tenzij er redenen zijn om een (tijdelijke) verlenging toe te staan teneinde de geleidelijkheid te bevorderen en te voorkomen dat er te veel druk op de organisatie komt te staan.
- Terug naar de kerntaken, GKB als tweede lijnsorganisatie schuldhelpverlening.

Het vaststellen van de herijking heeft na het opstellen van de begroting 2018 plaatsgevonden. De uitvoering heeft in 2018 nagenoeg geen effect gehad op het eindresultaat. De daling van de omzet schuldhelpverlening gemeenten (DVO- en GR-gemeenten) is beperkt geweest ten opzichte van de begroting. Voor het realiseren van de bovenstaande punten is er een reorganisatie ingezet in 2018. In de jaarrekening 2017 is een reserve gevormd voor de reorganisatiekosten. Deze is ingezet voor de hiertoe gemaakte kosten. Eind 2018 resteert nog ruim € 280.000 in deze reserve, deze middelen worden in de afronding van de reorganisatie, ingezet in 2019.

Beleidsontwikkelingen: bewindvoering

De toename van de uitgaven voor bewindvoering aan particuliere aanbieders is landelijk dermate toegenomen dat maatregelen noodzakelijk zijn. Het rijk heeft een wetsvoorstel ingediend om de gemeenten middels het "adviesrecht" meer te betrekken in het proces bij een verzoek tot bewind. Daarnaast lopen er op verschillende plekken in Nederland pilots met een zogenaamde schuldenrechter. Deze rechter kijkt naar het geheel van de situatie, niet alleen het voorgelegde juridische geschil, en kan in overleg met de gemeente maatregelen treffen. Ook zien we op gemeentelijk niveau allerlei initiatieven ontstaan om de toestroom naar bewind af te remmen. De GKB is in samenwerking met WPDA voor Assen (en een aantal andere gemeenten) een pilot aan het opzetten die inzicht moet bieden in de inwoners die nu onder bewind gesteld zijn, maar daarmee niet altijd gebaat zijn. Voor deze inwoners kan de GKB in samenwerking met ketenpartners een alternatief op maat ontwikkelen.

Financieel resultaat 2018

De exploitatie is met een negatief saldo afgesloten: -€ 520.000, belangrijkste posten hierin zijn:

extra afschrijving ICT	€ 215.000
vorming reserve ICT	€ 112.000
misgelopen rente	€ 80.000
extra accountantskosten	€ 40.000
ondersteuning directie	€ 41.000
overig	€ 32.000

De extra ICT-kosten worden grotendeels veroorzaakt door het afschrijven van Stratech en de investeringen die nodig zijn om Stratech te vervangen. Het was al langere tijd duidelijk dat Stratech niet voldeed, in november 2018 is besluitvorming voorbereid en zijn de financiële gevolgen inzichtelijk gemaakt.

Zienswijze tarieven

Vorig jaar is door de raad een zienswijze bij de begroting 2019 gegeven om een tarievenonderzoek te doen teneinde kostendekkendheid te kunnen realiseren. In de begroting 2020 is de nieuwe tariefstelling, op basis van het onderzoek, verwerkt.

Gemeentelijke bijdrage 2018

Jaarlijks wordt er met de GKB een uitvoeringsovereenkomst gesloten waarin aangegeven wordt welke diensten worden afgenomen tegen welke prijs en wordt een schatting gemaakt van de te verwachten aantallen. De uiteindelijke verrekening geschiedt op basis van facturen voor daadwerkelijk geleverde diensten. De kosten voor afgenomen dienstverlening van de GKB in 2018 bedroegen € 1,129 miljoen. In de gemeentelijke begroting is voor 2018 € 1,1 miljoen opgenomen voor schuldhelpverlening. Het resultaat voor de gemeente Assen, op dienstverlening schuldhelpverlening 2018 is hiermee op € 29.000 nadeel uitgekomen.

> Raadsvoorstel

Het aandeel van de gemeente Assen, als eigenaar, in het tekort van de GKB bedroeg € 225.000. Daarnaast is € 10.000 betaald voor niet inbare door de GKB aan inwoners verstrekte kredieten. De gemeente Assen staat hiervoor garant.

Governance

De jaarrekening heeft een goedkeurend accountantsverslag. De jaarrekening is conform de daaraan gestelde eisen tot stand gekomen en geeft een transparant beeld van de GKB.

3.2 Begroting 2020

Nieuwe beleidsontwikkelingen

In de loop van 2019 wordt gestart met de pilot “herindicatie bewindvoering”. Deze pilot moet informatie opleveren of en zo ja in welke omvang cliënten die nu onder bewind staan adequaat geholpen zouden zijn met een lichtere vorm van dienstverlening uitgevoerd door de GKB. Bij het opmaken van deze begroting zijn de uitkomsten van de pilot nog niet bekend en deze zijn daarom niet meegenomen.

Financieel

Tarieven

In voorbereiding op deze begroting is een nieuwe kostprijsystematiek opgezet. De tarieven van de GKB zijn in de afgelopen jaren nauwelijks kostendekkend geweest. Een aanpassing op de tarieven was daarmee noodzakelijk om te komen tot een stabiel financieel meerjarenperspectief. De nieuwe tarieven zijn anders opgebouwd dan in voorgaande jaren en doen meer recht aan de verhouding risicodragers (GR-gemeenten) en niet-risicodragers (DVO-gemeenten). Er wordt uitgegaan van een reële kostprijs voor de diensten, de kostprijs betalen alle gemeenten. Daardoor kan de GKB de diensten leveren. De DVO-gemeenten betalen naast de kostprijs een risico-opslag. Deze opslag betalen zij omdat zij geen risicodrager voor het geheel van de GR GKB zijn maar wel het eindresultaat van de GR GKB kunnen beïnvloeden (als er bijvoorbeeld veel minder diensten geleverd worden dan vooraf begroot). Een en ander heeft er toe geleid dat de GKB in de nu voorliggende begroting de uurtarieven met 4% heeft verhoogd (naast de reguliere indexatie). Voor DVO-gemeenten komt daar een risico-opslag van 10% bij. De tarieven voor DVO-gemeenten zijn ook met de introductie van de risico-opslag nog steeds marktconform.

Begroting

De begroting stuurt aan op een licht positief resultaat ad € 6.000. De aangepaste tariefstelling is verwerkt in deze begroting. Hierdoor ontstaat er beperkt extra financiële ruimte binnen de bedrijfsvoering van de GKB. Deze ruimte wordt in de begroting 2020 grotendeels ingezet voor incidentele kosten. Het gaat in totaal om een bedrag van € 325.000, in te zetten voor het terugdringen van het langdurig verzuim, extra vervanging in verband met het ziekteverzuim, het faciliteren en stimuleren van mobiliteit (in en extern) en voor eventuele outplacementtrajecten aangaande de opgave met betrekking tot het verlagen van de overhead.

Financiële effecten voor de gemeente Assen van deze begroting

De totale kosten voor de naar verwachting af te nemen diensten komen in 2020 uit op ca. € 1.25 miljoen. De jaarlijkse prestatieafspraken en dienstenovereenkomst 2020 zal een verder uitwerking geven.

Risico's in de begroting van de GKB

- Aanmeldingen. Het aantal geraamde aanmeldingen kan anders uitpakken. De ervaring leert dat de instroom grillig en onvoorspelbaar verloopt.
- Ziekteverzuim. Het langdurig ziekteverzuim is de afgelopen jaren hoog geweest en daarom vormt langdurig verzuim nog steeds een risico. Ondanks de extra maatregelen die getroffen zijn.
- Dienstverleningsovereenkomsten (DVO). Voor drie gemeenten staat zo goed als vast dat 2019 het laatste jaar is en hier gaan we ervanuit dat er t.a.v. de caseload budgetbeheer ook uitfaseringsafspraken worden gemaakt. Lukt dat niet dan heeft dat invloed op het resultaat.
- Overhead. De overhead staat nu op 20 fte en de ambitie is om de overhead terug te brengen naar 15 fte. Het realiseren van het terugdringen van de overhead in 8 maanden met 5 fte. is fors en afhankelijk van veel factoren (organisatie, ICT, kwaliteitsbehoud). Alle inzet is erop gericht om de ambitie te halen maar enig voorbehoud is op zijn plaats.

De begroting 2020 van de GKB geeft geen aanleiding om een zienswijze in te dienen.

> Raadsvoorstel

4. Werkplein Drentsche Aa (WPDA)

4.1 Jaarrekening en Jaarverslag 2018

Beleid/kwaliteit/inhoud

De jaarstukken laten zien dat de uitvoering heeft plaatsgevonden binnen de gestelde beleidskaders. Een belangrijke mijlpaal is de invlechting van Alescon-Noord (nieuwe naam i-Werk) in Werkplein Drentsche Aa (WPDA) per 1 januari 2019. Het gevolg is dat vanaf 2019 de drie taken inkomen, begeleiden & plaatsen en werkplekken (inclusief beschut werk) in het kader van de Participatiewet door één organisatie, namelijk WPDA, worden uitgevoerd.

Aantal uitkeringen

Het cliëntenbestand van WPDA is dynamisch. Eind 2018 ontvingen 2.113 inwoners uit Assen een bijstandsuitkering. Het aantal uitkeringen in Assen (exclusief Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz2004)) is in 2018 met 67 gedaald. Met deze daling volgt Assen de landelijke trend van een lichte daling van bijstandsgerechtigden.

Cliëntenbestand

Met de invoering van de Participatiewet zijn drie regelingen (Wajong, Wsw en Wwb) samengevoegd in één regeling. Degenen die voorheen toegelaten werden tot de Wajong of Wsw, vallen nu onder de Participatiewet. Een gevolg hiervan is dat het aandeel arbeidsbeperkten binnen de bijstand is toegenomen en daarmee ook de afstand die zij hebben tot de arbeidsmarkt. Dat blijkt ook uit de realisatie van de kwaliteitsafpraak met betrekking op het deel van het cliëntenbestand van WPDA waarbij de inschatting is dat ze binnen twee jaar aan het werk kunnen. Het is onvoldoende gelukt deze doelgroep ook daadwerkelijk in die periode van twee jaar uit te plaatsen. Ondanks de inzet en inspanning, die gericht is op een zo snel mogelijke plaatsing op de arbeidsmarkt, is de prestatieafpraak om 80% van deze groep binnen twee jaar aan het werk te krijgen, voor het eerst in jaren niet gehaald (resultaat is 71%). Het resultaat op deze kwaliteitsafpraak wil niet zeggen dat deze cliënten niet bemiddelbaar zijn, maar de periode waarbinnen zij uitstromen duurt gemiddeld langer. Deze ontwikkeling zal betrokken worden in de actualisatie van de kadernota "Participatie de norm, werk het doel" en de nieuw af te sluiten prestatieovereenkomst.

Financieel

De jaarrekening 2018 van WPDA, welke is voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring, sluit op € 0 omdat alle lasten worden verrekend met de deelnemende gemeenten.

Reserve/weerstandsvermogen

WPDA heeft geen reserves. Dit sluit aan met de wens van de gemeenteraad van Assen dat verbonden partijen zo minimaal mogelijk reserves en voorzieningen aanhouden.

Gemeentelijke bijdrage Assen in jaarrekening WPDA

In de begroting 2018 van de WPDA was voor de gemeente Assen rekening gehouden met een bijdrage van € 7,331 miljoen (incl. BTW). De uiteindelijke bijdrage voor de gemeente Assen in 2018 is € 1,762 miljoen hoger uitgekomen op € 9,093 miljoen (incl. BTW), waarvan € 7,344 miljoen voor bedrijfsvoering. Op pagina 75 van de jaarrekening van WPDA is dit als volgt weergegeven:

Gemeente Assen	Uitgaven	Inkomsten	Bijdrage	Begrote bijdrage	Verschil
Totaal bijdragen *1000			2018	2018	met begroting
Bedrijfsvoering	7.975	631	7.344	7.136	-208
Participatiewetuitkeringen	29.409	30.690	-1.281	-2.998	-1.717
Bbz2004	340	303	37	53	16
Integratiebudget	2.114	2.148	-34	0	34
Bijzondere bijstand en minimabeleid	3.027	0	3.027	3.140	113
Totaal bijdragen *1000	42.865	33.772	9.093	7.331	-1.762

De verschillen zijn als volgt te verklaren.

> Raadsvoorstel

1. *Bedrijfsvoering (€ 208.000 nadeel)*

De uitgaven binnen bedrijfsvoering zijn hoger uitgevallen door extra inzet van personeel ten aanzien van het financieel stabiel maken van inwoners en voor statushouders. Er is een functionaris gegevensbescherming aangetrokken in verband met de invoering van de AVG en er was sprake van licht hogere vervangingskosten. Daarnaast was binnen de personeelskosten sprake van frictiekosten wegens de invlechting van Alescon per 1 januari 2019. De overige bedrijfskosten lieten een licht voordeel zien ten opzichte van de begroting. Voor Assen heeft dit tot €234.000 extra uitgaven geleid. De externe inkomsten vanuit de ESF-subsidie vielen € 26.000 hoger uit, waarmee het totale nadeel op bedrijfsvoeringskosten voor de gemeente Assen in deze jaarrekening op € 208.000 uit is gekomen.

2. *Participatiewetuitkeringen (€ 1,717 miljoen nadeel)*

De BUIG-uitkering is echter fors lager uitgevallen dan begroot, hetgeen een nadeel van € 2,129 miljoen oplevert. De verdeelsystematiek van het macrobudget BUIG valt voor Assen nadelig uit.

De totale uitgaven voor participatiewetuitkeringen zijn lager uitgevallen. Dit wordt veroorzaakt door lagere uitgaven voor bijstanduitkeringen en gedaalde debiteurenontvangsten. Dit levert een voordeel op van € 412.000.

3. *Bbz2004 (€ 16.000 voordeel)*

De voorzieningen voor zelfstandigen laten een licht voordeel van € 16.000 euro zien.

De terugbetalingen vielen € 48.000 lager uit dan begroot. Dit werd gecompenseerd door een hoger dan begrote garantstelling vanuit het Rijk.

4. *Integratiebudget (€ 34.000 voordeel)*

Net als voorgaande jaren vielen de uitgaven voor re-integratietrajecten lager uit dan begroot. Hierbij moet opgemerkt worden dat de gemeente Assen op basis van de septembercirculaire extra budget heeft ontvangen. Dit extra budget is niet doorgegeven aan WPDA. Daarmee komt het totaal niet-benutte budget uit op € 110.000. Ondanks het afnemen van het aantal uitkeringsgerechtigden is dit voordeel wel lager uitgevallen dan voorgaande jaren. Dit is het gevolg van het feit dat WPDA intensievere inzet moet plegen op de begeleiding naar werk.

5. *Bijzondere bijstand en minimabeleid (€ 113.000 voordeel)*

Met name de uitgaven voor de collectieve ziektekostenverzekering (€ 227.000 lager) en individuele inkomenstoelagen (€ 67.000 lager) zijn lager uitgevallen dan begroot. De collectieve ziektekostenverzekering heeft wel meer inwoners bereikt. De kosten voor bijzondere bijstand zijn met € 151.000 gestegen, vanwege meer vergoedingen voor inzet van bewindvoering. Overige mutaties tellen op tot € 31.000 hogere kosten, met name omdat de meedoenregelingen steeds beter worden gevonden.

Financiële effecten van deze jaarrekening voor Assen

Het resultaat voor Assen op basis van deze jaarrekening valt positief uit doordat de gemeente Assen begrotingswijzigingen maakt en WPDA niet. In de actualisatie van de begroting 2018 is € 3 miljoen op de BUIG-uitkering gecorrigeerd als gevolg van de wijziging in de verdeelsleutelsystematiek van het macrobudget in de voorlopige BUIG-beschikking van oktober 2017 en de eerste bijstelling van het BUIG-budget in april. Daarnaast is de mutatie in de re-integratieuitkering in de septembercirculaire niet doorgegeven aan WPDA, zijn er kleine verschillen in de terug te vragen BTW. Het totale - vanwege de actualisatie van de begroting dus enigszins vertekende - voordeel komt uit op € 1,175 miljoen.

Governance

In 2016 is een prestatieovereenkomst gesloten tussen de deelnemende gemeenten (Assen, Aa en Hunze en Tynaarlo) en WPDA. Hierin zijn afspraken vastgelegd omtrent de te realiseren doelen voor de Participatiewet. De prestatieovereenkomst geeft de gemeenten de gelegenheid aan de voorkant meer te sturen en bij afwijkingen het gesprek aan te gaan en zo nodig bij te sturen gaande het jaar. In de bestuursrapportages wordt steeds weergegeven wat de stand van zaken is met betrekking tot de afgesproken doelen. Zo wordt er tussentijds een vinger aan de pols gehouden en kunnen WPDA en de gemeenten het goede gesprek aangaan. Het afsluiten van een nieuwe prestatieovereenkomst met WPDA is uitgesteld tot eind 2019 en daarmee ook het actualiseren van de kwaliteitsafspraken.

De accountant geeft een goedkeurende verklaring op de jaarrekening. De jaarrekening is conform de daaraan gestelde eisen tot stand gekomen en geeft een transparant beeld van de organisatie.

> Raadsvoorstel

4.2 Begroting 2020

Algemeen

De begroting 2020 is gebaseerd op de kaderbrief 2020 van WPDA en de meest recente (financiële) ontwikkelingen. Deze begroting is de eerste volledig geactualiseerde begroting van Werkplein Drentsche Aa (WPDA) waar de activiteiten van Alescon Noord (nieuwe naam iWerk) aan zijn toegevoegd.

Inhoud/beleid/kwaliteit

De economische groei vlakkt af en de werkloosheid blijft licht dalen, aldus het Centraal Planbureau. Het aantal bijstandsuitkeringen is weliswaar gerelateerd aan de werkloosheidsontwikkeling, maar een daling van het aantal bijstandsuitkeringen zet zich altijd met een vertraging in. Dat betekent dat landelijk vooralsnog sprake is van een lichtere daling van het aantal bijstandsuitkeringen dan van het aantal WW-uitkeringen. Wij verwachten een beperkte daling van het aantal verstrekte uitkeringen in Assen. Deze daling (2,4 %) zal met name in 2019 plaatsvinden, daar de vooruitzichten voor de economie nog altijd gunstig zijn. Het beeld vanaf 2020 is economisch gezien meer onzeker. Daarbij geldt dat de instroom van cliënten vanwege de (gedeeltelijke) afsluiting van de Wsw en de Wajong, en de verhoging van de AOW-leeftijd langere tijd hun effect blijven houden op het bijstandsvolume. Deze groep stijgt in aantal en procentueel. Dit overziende betekent dat landelijk vooralsnog sprake is van een lichtere daling van het aantal bijstandsuitkeringen dan van het aantal WW-uitkeringen. De genoemde oorzaken zijn:

1. het beperken van de Wajong en de Wsw vergroot jaarlijks de doelgroep voor de bijstand;
2. statushouders zullen de komende jaren een beroep blijven doen op bijstand en de daarbij behorende inkomensondersteuning;
3. de AOW-leeftijd wordt stapsgewijs verhoogd. Als gevolg daarvan vermindert weliswaar het aantal AOW-uitkeringen, maar maken mensen langer aanspraak op bijstand;
4. door de Wet Werk en Zekerheid (WWZ) is de maximale WW-duur verkort van 38 naar 24 maanden. De WWZ vermindert het aantal WW-uitkeringen, maar een deel daarvan stroomt sneller door naar de bijstand;
5. derdepijlerpensioenvoorzieningen (vrijwillige individuele pensioenvoorzieningen, onder andere voor zelfstandigen) worden onder voorwaarden gedeeltelijk vrijgesteld van de vermogenstoets in de bijstand. Dit leidt tot een groter beroep op de bijstand.

WPDA gaat daarom in de begroting uit van een licht dalend cliëntenbestand.

Ten aanzien van iWerk is in 2019 vooral sprake van het op elkaar aansluiten van teams, processen en systemen. Het jaar 2020 zal daarnaast in het teken staan van het transformeren in een sociaal werk-leerbedrijf (iWerk) met (nieuw) beschutte werkplekken, de oude WAW-werkplekken en (leer-)ontwikkelplekken.

Eind 2019 is de kadernota Participatiewet geactualiseerd en de prestatieovereenkomst met WPDA vernieuwd. In 2020 wordt de eerste aanzet gemaakt met de uitvoering van het geactualiseerde beleid. In hoofdlijnen zal het beleid ingaan op het volgende: De Participatiewet is één van de drie decentralisaties in het sociale domein. Het gemeentelijke beleid rondom de Participatiewet raakt beleid rond Wmo en Jeugd. Werken of participeren geeft structuur en heeft een positieve invloed op welzijnsbeleving en zingeving van inwoners en beperkt overige maatschappelijke kosten. In 2020 werken wij daarom samen met WPDA, de Drentsche Aa-gemeenten, welzijnsorganisaties en vrijwilligersorganisaties op een aantal belangrijke verbindende thema's in het sociale domein, zoals het verhelpen en het voorkomen van schulden. Taal en taalniveau heeft de aandacht, zowel bij de begeleiding van statushouders als bij de verbinding met de Taalhuizen.

Financieel

De begroting van WPDA is ingericht op basis van 3 functies binnen de Participatieopgave.

1. Inkomen: zorgen voor financiële ondersteuning en zorgen voor financiële stabiliteit op basis van diverse wettelijke en gemeentelijke regelingen. Inkomen kan in dit geval een (gedeeltelijke) uitkering, salaris WSW of een vergoeding zijn.
2. Begeleiden en Plaatsen: ondersteuning gericht op arbeidsmarkttoeleiding d.m.v. inzet van instrumenten die ervoor zorgen dat de doelgroep naar school of naar de arbeidsmarkt gaat en/of kan blijven. Plaatsing bij een reguliere werkgever heeft hierbij altijd voorrang.
3. Werkplekken: voor cliënten waarvoor een plek op de reguliere arbeidsmarkt (nog) een stap te ver is vanwege beperkingen, worden (beschutte) werkplekken georganiseerd. Bij voorkeur bij private werkgevers of overheid dan wel binnen de eigen werk-leerbedrijven.

Bijgaande begroting is sluitend (€ 0) dit komt omdat de lasten verrekend worden met de gemeentelijke bijdrage.

> Raadsvoorstel

Gemeentelijke bijdrage

De verwachte gemeentelijke bijdrage voor 2020 is begroot op € 16.352.000 (excl. BTW). Deze bijdrage is als volgt opgebouwd:

Gemeente Assen	Bijdrage
Totaal bijdragen *1000 en excl. BTW	2020
Participatiewetuitkeringen	463
LKS Beschut werk separaat	302
Re-integratiebudget	2.204
Bbz2004	6
Groepsvervoer	101
Bijzondere bijstand en minimabeleid	3.654
Loonkosten WSW	2.052
Omzet WSW	-4.898
Organisatiekosten	12.339
Bonus beschut werk	129
Totaal bijdragen *1000	16.352

Deze opstelling wijkt af van de gemeentelijke bijdrage zoals WPDA deze presenteert (pag. 54 van de begroting). WPDA presenteert de cijfers inclusief BTW en neemt in haar inkomsten ook geldstromen vanuit de gemeenten mee waardoor de gemeentelijke bijdrage te laag wordt weergegeven. Wij zijn hier met WPDA over in gesprek en met ingang van de begroting 2021 zal WPDA overgaan tot een andere presenteerwijze.

In het gemeentelijke begrotingskader 2020-2022 is voor de lasten voor uitvoering van de Participatiewet in 2020 in totaal € 13.927.000 opgenomen. De nu voorliggende begroting 2020 van de WPDA geeft ten opzichte van het gemeentelijk begrotingskader een totale uitzetting te zien van € 2.050.000. Deze ontwikkeling kan als volgt worden verklaard.

Structureel:

- Effecten BUIG á € 1,114 miljoen. Dit is met name het gevolg van de aanpassing van de prijscomponent in de verdeelsleutelsystematiek van de macrobudget van de BUIG. Dit heeft voor Assen een nadelig effect van € 859.000. Het restant wordt veroorzaakt door volume effecten. Er is bezwaar gemaakt tegen de BUIG-beschikking maar de landelijke verdeelsystematiek wordt dusdanig breed omarmt dat wij hier niet veel van verwachten.
- Financiële effecten van de invlechting van Alescon Noord in het Werkplein Drentsche Aa á € 163.000. Zowel de harmonisatie van arbeidsvoorwaarden (pgb, uitloopschalen, vrije uren in het IKB) als het gelijk trekken van de af te dragen premies voor de werkhervatingskas leiden tot extra kosten.
- Interpretatieverschillen ten aanzien van de begroting SW-activiteiten á € 232.000. Alescon ging uit van dalende uitvoeringskosten wegens afname van de SW-populatie. De doelgroep voor de Participatiewet blijft echter gelijk dus is deze daling in het perspectief van geheel Werkplein Drentsche Aa niet realistisch. Daarnaast bleek voor een groep medewerkers de loonkosten niet te zijn geïndexeerd in de aan Werkplein Drentsche Aa aangeleverde gegevens bij het opstellen van de begrotingswijziging 2019.
- Uitvoelisel rechtszaak AwerC Flex B.V. á € 162.000. Dit betreft de rechtszaak aangespannen door de FNV. Ook vanuit andere joint ventures is nog een beperkt aantal medewerkers onder de SW CAO gebracht om rechtzaken als AwerC Flex B.V. in de toekomst te voorkomen.
- Overige kosteneffecten á € 281.000. Dit bestaat met name het toepassen van de begrotingsrichtlijnen voor de indexatie, wijzigingen in regelgeving en terug te vragen BTW.

Incidenteel:

- Extra frictiekosten ICT, € 98.000. Aanpassing aan het serverpark en integratie van bedrijfsvoeringssystemen gaan meer kosten kosten dan begroot. Deze kosten kunnen niet worden geactiveerd.

De dekking voor de uitzetting van € 2.050.000 zal in de begroting 2020 van de gemeente Assen een plek krijgen.

Ontwikkelingen Beheer openbare ruimte (BOR)

> Raadsvoorstel

Momenteel vind discussie plaats over de positionering van de BOR en de aan deze dienstverlening toe te rekenen kosten. Dit zal in de loop van 2019 nog tot een begrotingswijzing leiden met mogelijk beperkte financiële gevolgen.

Meerjarenraming

Er is een sluitende meerjarenraming. De lasten worden steeds met de deelnemende gemeenten verrekend, waardoor het resultaat altijd op € 0 uitkomt. De meerjarenraming laat een dalende trend zien, maar is omkleed met de nodige risico's. Wij adviseren u deze voor kennisgeving aan te nemen.

Governance

Vanaf 2020 zal een nieuwe prestatieovereenkomst tussen WPDA en de gemeenten Assen, Aa en Hunze en Tynaarlo in werking treden. Hierin zal de actualisatie van de kadernota participatiewet zijn verwerkt.

Samenvatting/Zienswijze

WPDA voert haar taken uit binnen de beleidsmatige kaders die hiervoor zijn afgegeven.

De toename van de begrote gemeentelijke bijdrage aan de WPDA in 2020 is toegelicht en op korte termijn nauwelijks te beïnvloeden. De begroting 2020 geeft dan ook geen aanleiding voor ons college om u te adviseren een zienswijze in te dienen.

5. Publiek Vervoer:

5.1 Jaarrekening en Jaarverslag 2018

Beleid en Financieel

Dit is de eerste jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Publiek Vervoer. Het eerste jaarverslag geeft nog een beeld van pionieren, opbouwen en klaarzetten. Het jaar 2018 is te zien als een overgangsjaar waarin de afronding van het leggen van een fundament centraal stond. Het fundament is nodig voor het realiseren van de doelen en de doorontwikkeling van Publiek Vervoer.

De jaarrekening 2018 laat een negatief exploitatiesaldo zien van € 477.632. Het negatieve exploitatiesaldo wordt voornamelijk bepaald door de (eerder) gemaakte projectkosten. De projectoverschrijding in de jaarrekening komt uit op een bedrag van € 374.165. Deze kosten worden veroorzaakt door het openstaande bedrag van € 256.318 aan het OV-bureau en de gemaakte projectkostenkosten in 2017 van € 79.847. Bij het opmaken van de jaarrekening over 2018, die over de periode 1 maart tot en met 31 december gaat, bleek er in de cijfers vanaf 1 maart nog kosten te zitten die van toepassing zijn op de projectfase in de periode 2017 of de eerste twee maanden van 2018 ten bedrage van € 38.000. Hierdoor komt de projectoverschrijding in de jaarrekening uit op een bedrag van € 374.165.

De organisatie Publiek Vervoer heeft veel inrichtingsactiviteiten uitgevoerd die het resterende deel van de overschrijding van € 103.467 heeft veroorzaakt.

Het was niet mogelijk om alle werkzaamheden in 2018 af te ronden en er zal een aantal inrichtingsactiviteiten doorlopen moeten worden in 2019. Om deze kosten in 2019 te dekken is het verzoek een bestemmingsreserve in te stellen met een totaal bedrag van € 50.000.

In 2018 is een contract betaald met een looptijd tot 01-04-2019. Het bedrag van € 4.970 is al voldaan door het OV-bureau, maar hoort formeel bij het boekjaar 2019. Publiek Vervoer moet dit bedrag terugbetalen bij de jaarrekening 2018.

In de jaarrekening wordt een daadwerkelijk tekort gemeld van € 532.602 (€ 477.632 + € 50.000 + € 4.970). Aan de opdrachtgevers van Publiek Vervoer wordt gevraagd het bedrag van € 532.602 bij de dragen. Voor de gemeente Assen betekent dit een bedrag van € 26.417.

5.2 Begroting 2020

Beleid/kwaliteit/inhoud

Het samenwerkingsverband is in 2017/2018 formeel vormgegeven in de gemeenschappelijke regeling Publiek Vervoer. Deze gemeenschappelijke regeling is een bedrijfsvoeringsorganisatie. Een bedrijfsvoeringsorganisatie betekent dat het beleid bij de gemeenten blijft liggen. Alleen de ondersteunende uitvoerende taken gaan over naar de GR.

Wanneer we spreken over Publiek Vervoer bedoelen we daar mee de bedrijfsvoeringsorganisatie Publiek Vervoer. De deelnemers aan de GR laten door de bedrijfsvoeringsorganisatie de volgende taken van de deelnemers uitvoeren:

- contractmanagement van de gecontracteerde opdrachtnemers inzake vervoer in de gebieden;
- inkoop- en aanbestedingstrajecten voor het vervoer en de bijkomende diensten en leveringen;

> Raadsvoorstel

- adviseren over beleidsontwikkelingen, bevorderen innovatie en advisering over doorontwikkeling;
- ondersteunende taken op het gebied van bedrijfsvoering om bovenstaande te kunnen doen.

Er wordt nog volop gewerkt aan de optimalisatie van de dienstverlening van de verschillende vervoerders. Publiek Vervoer is nog steeds een GR in ontwikkeling.

Financieel

De meerjarenbegroting voor 2020-2023 van Publiek Vervoer is in tegenstelling tot 2019 nagenoeg volledig ingevuld.

De totale conceptbegroting voor 2020 van Publiek Vervoer bedraagt € 819.677.

De gemeentelijke bijdrage aan de GR wordt bepaald op basis van de verdeelsleutel vanuit het gemeentefonds 2015 voor de Wmo. De gemeente Assen draagt op basis van de verdeelsleutel (4,96%) dan € 40.957 bij aan de GR Publiek Vervoer.

De begroting 2020 is kostendekkend opgesteld op basis van het primaire proces en de taken van Publiek Vervoer. Het uitgangspunt voor de begroting 2020 is dat het OV-bureau voor de definitieve vaststelling is toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling Publiek Vervoer. De begroting is voor de periode tot en met 2023 sluitend en laat per jaar een licht positief resultaat zien.

Governance

De GR Publiek Vervoer is nog in ontwikkeling. Het jaar 2020 zal vooral in het teken staan van de uitvoering van de eerdergenoemde taken maar ook in het doorontwikkelen naar een vervoerssysteem waarin OV en Publiek Vervoer meer met elkaar verweven zijn. Wij zien ook voldoende kansen in efficiëntie, innovatie en doorontwikkeling van Publiek Vervoer. In het perceel Noord en Midden Drenthe is wethouder Ipema van de gemeente Noordenveld de vertegenwoordiger van het perceel in het bestuur.

Na beoordeling van de ontwerpbegroting 2020 Publiek Vervoer is het advies om geen zienswijze in te dienen.

Bijlagen:

Alescon:

1. Brief gemeenten jaarverslag en jaarrekening 2018 Alescon 30 april 2019;
2. Jaarverslag en rekening Alescon 29 April 2019.

GGD:

3. 07a Jaarstukken GGD 2018 versie DB def
4. BELEIDSBEGROTING GGD Drenthe 2020

GKB:

5. Jaarstukken 2018 GKB gewaarmerkt
6. Goedkeurende Controleverklaring-2018 GKB
7. GKB infogr Assen
8. Ontwerpbegroting 2020 GKB

WPDA:

9. Aanbiedingsbrief Jaarrekening 2018 Werkplein Drentsche Aa
10. Jaarverslag 2018 Werkplein Drentsche Aa Definitief
11. Aanbiedingsbrief Begroting 2020 Werkplein Drentsche Aa def
12. Begroting WPDA 2020 concept definitief

Publiek Vervoer:

13. Bestuursbesluit jaarstukken 2018

Controleverklaring Publiek Vervoer Groningen Drenthe 2019

Het college van burgemeester en wethouders van Assen,

de burgemeester,
dhr. M.L.J. Out

de secretaris,
dhr. T. Dijkstra

> Raadsvoorstel

Besluitvorming raad:

De raad van de gemeente Assen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 28 mei 2019;

b e s l u i t :

voor de ontwerpbegrotingen 2020 van de GKB, GGD, WPDA Publiek Vervoer geen zienswijze in te dienen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 4 juli 2019.

De raad voornoemd,

, voorzitter

, griffier